

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC :

ABONAMENTUL: „Foaia Poporului Român”, „Foaia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII, ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47—82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL :

ABONAMENTUL: „Foaia Poporului Român”, „Foaia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari

Inceputul unei mari bătălii la Isonzo

Budapesta, 14 Martie. — Comunicatul lui Höfer cu data de azi, anunță că luptele de pe frontul italian încep să ia un caracter grav, de bătălie generală. Iată textul acestui comunicat:

— Pe frontul dela Isonzo începe să se desfășoare mari lupte. De ieri, italienii au pornit să atace pozițiile noastre cu mari forțe — dar au fost respinși pretutindenea. La capul de pod Tolmino acțiunea italiană s'a mărginit la un viu foc de artilerie. La Plava, a eșuat în-

cercarea italienilor de a doborî obstacolele noastre de sârmă. La Görz, au fost respinse două asalturi italiene asupra punctelor Podgora și Lucinico. Partea de nord a platoului Doberdo a fost atacată de însemnate forțe italiene.

La San Martino, regimentul ungar 46 din Seghedim a respins opt asalturi italiene.

Pe frontul rusesc și balcanic nimic nou.

Höfer, mareșal locot.

Germanii au recucerit satul Vaux

Geneva, 14 Martie. — Colonelul Rousset a ratat în ziarul »Petit Parisien« că germanii au atacat ieri cu forțe puternice ambele aripi ale francezilor și au reușit să recucerească din nou satul Vaux, care sat e azi o ruină, în urma bombardării fără întreruperi. Germanii au înconjurat și o parte din pădurea învecinată.

Ofensiva germană dela Eox Moullainville la care putem conta în urma violenței pregătiri de

artilerie urmărește scopul de a stabili o legătură între Vaux și linia de atac.

Cu toate că atacul german îndreptat în contra localităților Ville au Bois și Berry au Bac nu e atât de important, trebuie să remarc, — scrie Rousset — că și atacurile acestea secundare pot deveni primejdioase, dacă germanii silesc pe francezii să-și aducă acolo forțele din poziții mai importante.

Francezii așteaptă acum o nouă mare ofensivă germană

Berlin, 14 Martie. — »Lokalanzeiger« anunță din Geneva: În absența ministrului de război Gallieni, primul secretar de stat al acestui minister a comunicat reprezentanților presei raportul oficios cel mai nou, accentuând că activitatea mai redusă a infanteriei germane, despre care aminteste comunicatul de ieri, nu va fi de durată lungă.

Sunt indicii sigure, că germanii se pregătesc la o ofensivă puternică cu masse mari, ceiace

e confirmat și de faptul, că în decursul zilei de ieri tunurile germane au fost îndreptate asupra acelor pozițiuni, cari din punct de vedere strategic sînt foarte importante. Această pregătire artileristică pare să fie de mare dimensiune.

Criticii militari francezi recunosc că germanii au pus piciorul și în pădurea Tavannes, dar despre lucrul acesta nu aminteste raportul generalisimului Joffre.

Destăinuirii în Duma rusă despre foametea din Caucaz

Stokholm, 14 Martie. — Despre starea de mizerie în Baku (Caucaz) socialiștii din Dumă au prezentat o propunere în scris, în care se descrie din partea unui martor ocular grozava mizerie care domnește acolo, din cauza enormei scumpiri a mijloacelor de trai.

Femeile flămânde împreună cu bărbații lor înarmați cu topoare și drugi de fer, au luat cu asalt magazinele de consum. A doua zi au jefuit magazinele de mode și de juvaeruri. Apoi a venit rândul morilor și depozitelor de făină, zahăr și ceaiu, cari au fost pustiite cu desăvârșire. Numai la urmă a intervenit poliția, care a tras în mulțime fă-

ră îndurare cu mitralieze. Străzile erau presărate de cadavre. Trupele au împresurat orașul, deoarece autoritățile rusești se temeau, că lucrătorii dela mine vor veni în ajutorul locuitorilor rebeli.

După cum s'a constatat la urmă, chiar poliția a înscenat aceste turburări, punând la cale pe locuitori să jefuiască anumite magazine. Asociațiile de consum ale monarhiei au fost ferite de furia plebei. Polițiștii cu bratele încrucișate priveau la răscoala populației.

Deputatul socialist Skobelev a atacat cu vehemență pe ministrul de interne Chvostov, făcându-l răspunzător pentru cele petrecute la Baku. Skobelev a cerut pedepsirea vinovaților.

DIN ROMÂNIA

D-nii Marghiloman și Arion pentru o politică activă a României contra Rusiei

La o întrunire a partidului conservator din Ploiești, foștii ministri Alex. Marghiloman și Constantin Arion, în discursuri foarte energice s'au pronunțat pentru o intervenție a României în război contra Rusiei. D. Marghiloman a declarat că țara trebuie ferită de primejdiile unei politici de aventură, propagată de agenți ai Ententei. D. Arion s'a declarat însă pe față pentru recucerirea Basarabiei, — lucru ce va fi acum cu putință, pe când o cooperare cu Ententa ar putea avea ca urmare ca regatul român să aibe soarta Serbiei și Belgiei. D. Marghiloman a relevat că partidul al cărui șef este, a urmărit o politică de moderațiune și de rațiune sănătoasă. Guvernul român s'a lăsat influențat de curente primejdioase. Măsurile de apărare n'au fost luate în toate direcțiunile, ci numai într'o singură direcție. Relevând că aceste măsuri unilaterale stau în contradicție cu deciziunile luate de Consiliul de Coroană — noi sîntem pentru aceasta țintuiți ca trădători de patrie, deși trădăm numai un secret public. Nu pot aproba politica acelor, cari fugind după un vis, voiesc să înmormânteze pentru totdeauna o parte din aspirațiile naționale. România poate obține o importantă ușurare a situației românilor de peste Carpați, dacă își va îndrepta privirile spre răsărit. Trebuie de luat în considerare situația reală și de ocolit o politică de aventură.

Fostul ministru C. Arion, a observat, că dacă partidul conservator nu s'ar fi opus agitației Federației Unioniste, — România ar fi avut azi soarta Belgiei și că dacă partidul conservator nu s'ar fi întărit a României, prin asigurarea gurilor Dunărei. Aceasta însă se poate dobândi numai prin luptă. Nu trebuie să ezitam mai multă vreme, altfel vom pierde marele moment, care nu va mai reveni.

Guvernul român și criticele opoziției

Ziarul guvernului român »Viitorul« își continuă astfel polemica cu »Epoca«:

Apasa greu pe inima Epocii că e »liniște și pace«.

Ce păcat că e așa!

E ușor să înțelegem starea sufletească a organului d-lui Filipescu.

Federația și-a recunoscut în sfârșit inutilitatea și s'a calmat. Bătăia apei în piuă rămăsese o participare prea ineficace la marea bătăie europeană...

D. Filipescu, după ce, ca un alt Samson, s'gduise toate coloanele edificiului nostru politic: Coroana, Parlamentul, Armata și, spre nefericirea d-sale văzuse că nici una nu e dispusă să se dărime, s'a resemnat cu un bine-venit guturai pentru al cărui tratament clima antarctică era prescrisă... și a plecat.

»Epoca« a rămas și fără partid și fără patron. Cum să nu regreta?

O! De când se aflau toți profesioniștii repausului duminical și vroiau să opereze o rupere de front în spre Palat, pe când se țineau discursuri sedicioase către armată din »înălțimea« clubului federalist; pe când d. Filipescu arunca maldare de documente subtile ca să dovedească cum că fără nă e pregătită militariste — pe atunci România putea fi mândră de sine însăși și fericită!..

Acum când e »liniște și pace« și încredere — acum Epoca poate privi cu dispreț spre opera noastră politică.

Sunt perversiuni în privința carora logica, judecata rece, rămâne cu totul inutilă.

»Epoca« admiră scandalul și disprețuște puterea liniștită, veghietașă, increștătoare fiindcă e conștientă.

Fără patron și fără partid, ziarul d-lui Filipescu dovedește că a rămas și fără conștiința a ceea ce e normal.

Căci se impune o întrebare de tot simplă: Dacă liniștea și încrederea țării nu sunt întemeiate, care nu e o adevărată dezertare plecarea d-lui Filipescu peste hotarele dela postul de zăvor al înterreselor neamului românesc, cum ar dori să se intituleze d sa?

Noul tirg între România și puterile centrale

Noul contract de vânzare de cereale austro-germanilor către România, a fost definitiv încheiat zilele acestea.

După cele ce aflăm, contractul a fost încheiat pentru o cantitate mai mare decât 100.000 vagoane, cum s'a spus până acum.

Contractul cuprinde: a) aproape 30.000 vagoane de grâu și secară din recolta din 1915 și din recoltile anterioare ce vor mai fi încă libere de export, excepție făcându-se cu partea de 40 la suta rezervată pentru consumația internă, de 27.000 vagoane vindute prin primul contract austro-german și de 80.000 vagoane vandute biroului britanic.

b) 100.000 vagoane de porumb din recoltele 1915—1914 și anterioare.

c) Excedentul exportabil disponibil din recoltele de orz, fasole, mazare din recoltele 1915 și anterioare, adică aptoape 10.000 vagoane.

În total aproape 140.000 vag. cereale. Executarea acestui contract se va face după terminarea primului contract, adică dela sfârșitul lunii Aprilie până la finele lui Septembrie, 1916.

Cea mai mare parte din aceste cantități vor fi transportate pe cale maritimă în șlepuri, pe Dunăre.

Data încărcării cerealelor românești din al doilea contract cu Austro-Germanii

Prădarea, încărcările și exportarea cerealelor vandute consorțiului Austro-German cu contractul de 100 mii vagoane, vor începe după 15 (28) Aprilie; până când se crede că se vor fi terminat complet cele din contractul de 50 mii vagoane, a cărora situație este astăzi următoarea: partea aferentă la încărcare în șlepuri 25 mii vagoane, restul pe căile ferate.

În contul acestor 25 mii vagoane au intrat până azi 9000, astfel că exact au mai rămas 16 mii vagoane de sosit.

Zilnic sosesc între 250—400 vagoane goale prin diferite puncte de frontieră, iar până la 15

Aprilie sunt exact 50 zile, ceea ce ar însemna, că pe cifra de 300 pe zi numai, se vor fi expediat complet până la acea dată tot ce mai rămâne încă de expediat cu căile ferate; cu șlepurile se vor termina cel mai târziu până la 25 Martie.

MERSUL RĂZBOIULUI

Lupte mai vii pe frontul italian

— Rușii recunosc într'un comunicat că 'ntr'o luptă la Marea Neagră, un torpilor rus a fost scufundat de un submarin. — Grele lupte de artilerie în jur de Verdun. — Trei aeroplane franceze doborâte. — Conflictul Gallieni-Clemenceau. — Criza politică din Italia. — Grava situație a englezilor în Mesopotamia. —

De pe frontul rusesc, comunicatul lui Höfer dela 13 Martie, anunță:

Pe frontul basarabean și la Nistru au fost respinse atacuri rusești.

Altfel nimic deosebit.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul rus anunță pe ziua de 12 Martie: La Bérésünde, dușmanul a bombardat tranșeele rusești cu mine de mare calibru. În Galiția, detașamentele rusești de recunoaștere au atacat la Nistru, satul Latacz (6 km. la sud-est de Gura Stripa) și au pătruns cu tot focul violent al dușmanului, în tranșeele austro-ungare.

La 9 Martie, torpiloarele rusești cari au apărut în fața portului bulgar Varna, au fost atacate de submarine dușmane. Torpilorul »Locotenentul Busciv« a fost scufundat. O parte din echipaj a fost salvat de celal torpilor rus.

— Legea despre cenzura în timp de război în Rusia a fost modificată în sensul, că cenzura n'are dreptul să oprească ca ziarele să publice cazurile de corupțiune, mituire, și jafuri la furniturile militare.

La dezbateră asupra legii cenzurei, s'au produs scene violente în Duma rusească. Președintele Dumei n'a permis unor deputați din partidul progresist să citească o listă de abuzuri ale cenzurei rusești. Sedința Dumei a trebuit să fie întreruptă două ore.

LUPTELE DIN APUS

— Via activitate a artileriei germane și franceze. — Ce progrese au realizat germanii dela 4 Martie. — Atacurile lui Clemenceau contra guvernului francez. — Consiliul de război al Ententei. — Pagubele Angliei de bombardarea Zeppelinurilor. —

Comunicatul german dela 13 Martie anunță:

Pe vreme clară, acțiunea de artilerie în ambele tabere a fost foarte vie pe o mare parte a frontului și a continuat cu înverșunare de ambele părți ale râului Meuse până la râul Moselle. În afară de lupte de patrulare pe râul Somme și eșuarea unui mic atac francez în pădurea Pretre, nu sunt de semnalat evenimente deosebite. Pe lângă o mare acțiune de recunoaștere, aviatorii noștri au bombardat găurile și lagărele dușmane, în deosebi pe linia ferată Clairmont—Verdun. Am distrus trei aeroplane dușmane, două în Champagne și unu în regiunea Meuse.

Șeful Statului major.

— Corespondenții de război germani anunță că bombardarea pozițiilor franceze de alungul râului Forges, începută la 4 Martie de către germani a dus la un succes deplin. La 7 Martie, germanii au luat cu asalt satul Forges, apoi satul Regneville, padurile Clamerc și Corbatt. În urma au fost curățite de dușman pădurile la sud-est de

Bethincourt, pe frontul dela nord, la răsărit de Meuse, germanii au luat cu asalt înălțimile la nord-vest de Douaumont iar pe frontul de est germanii au câștigat un mare teren la sud-est de Damloup.

— Ziarul parisian »Midi« regretă că 'n luptele dela Verdun, francezii au pierdut pădurea Corbeau. E de aceia absolută nevoie ca francezii în ori-ce împrejurare să apere înălțimile de la Morte Homme, altfel francezii vor pierde și a doua linie de apărare.

— Despre demisia ministrului de război francez Gallieni, nu se mai vorbește nimic. Se afirmă că 'n urma staruințelor președintelui Poincaré, dînsul și-a retras demisia. Gallieni e foarte necăjit de repetatele atacuri ale lui Clemenceau. Acesta în calitate de președinte al comisiei armatei din Senat, este în măsură să afle în primul rînd toate tainele militare. Clemenceau se servește apoi de aceste informațiuni, pentru a ataca în ziarul său »L'Homme Enchaîné« pe Gallieni și Poincaré.

Se afirmă că grupul parlamentar Clemenceau-Callaux e în creștere, și că acesta va prăbuși guvernul Briand.

— Marele consiliu de război al Ententei se va ține săptămâna asta încă în cartierul general francez, sub președinția generalului Joffre.

— La Londra și Manchester au avut loc Duminică adunări furtivoase în care s'a cerut retragerea guvernului Asquith.

— Ziarul englez »Morning Post« ataca cu violență Universitățile din Oxford și Cambridge cari fac o propagandă vie pentru pace.

— Știri sosite din Londra anunță că ultimul bombardament al Zeppelinurilor a provocat stricăciuni în Anglia în valoare de 2.300.000 pfund sterlingi.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Italienii încep să desfășure o acțiune mai vie pe tot frontul. — Ce anunță comunicatele austriace și italiene. — Criza guvernului Salandra. —

De pe frontul italian, comunicatul lui Höfer dela 13 Martie anunță următoarele:

Activitatea mai mărită a artileriei italiene s'a întins pe întreg frontul dela Isonzo. După amiază a fost respins un atac italian la Selz.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul italian dela 11 Martie anunță că 'n regiunea Lagacio și Col del Bos, au fost risipite de focul italian, detașamente de muncitori austro-ungari, după ce au suferit pierderi însemnate. — Pe frontul dela Isonzo, infanteria italiana, fără să fie seamă de viscol, au înaintat între Flits și Zagora până în liniile dușmane, unde au aruncat bombe. Artileria austriacă a fost iarăși activă contra mai multor localități pe cursul de jos al râului Isonzo și 'n deosebi contra garei Comons, dar a primit numai pagube neînsemnate. Intervenția cu efect a artileriei italiene a redus

la tăcere bateriile austriace. Pe platoul Carst, am făcut să explodeze mine. Austriacii au răspuns aruncând bombe cu gaz cari stîrneau lacrimi. Cu toată vremea nefavorabilă, acțiunea artileriei italiene continuă pe tot câmpul de luptă.

— Presa italiană — cea războinică, — cere, față de evenimentele serioase în jur de Verdun, ca Italianii, Rușii și Englezii să inaugureze în același timp o puternică ofensivă pentru ca cu chipul acesta să ușureze sarcina Franței.

— În Camera italiană continuă o adevărată luptă oratorică. Sînt anunțați 54 vorbitori la diferite bugete.

— Partidul războinic a trimis la prim ministrul italian, Salandra, pe deputatul Bissolati, care a arătat necesitatea ca actualul cabinet să fie lărgit, iar miniștrii incapabili să fie înlocuiți cu alte personalități. Salandra a răspuns că nu va lua nici o schimbare, înainte de votul Camerei.

— După »Corriere della Sera« pe frontul italian, zăpada căzută a ajuns la o înălțime de 10 metri. Soldații italieni sînt blocați în pozițiile lor izolate de trozenele de zăpadă. Cad lavinele îngropînd și surpînd poziții însemnate.

Multe patrulare italiene sînt îngropate de lavinele de zăpadă. În Valea Comonica, lavinele de zăpadă au omorît 50 italieni.

TURCIA ȘI DUȘMANII EI

— *Inchiderea parlamentului turc. — Noui asentări în Turcia. — Grava situația a englezilor în Mesopotamia. — Schimbarea de guvern în Persia.* —

În parlamentul turc s'a citit un decret imperial prin care conform constituției se închide parlamentul, declarîndu-se încheiată sesiunea parlamentară.

— După Camera, a votat și Senatul turc legea prin care se cheamă sub drapel contingentul 1913-14 (tinerii de 18 ani) până la 13 Iulie. Măsura aceasta este numai de prevedere, și numai în caz de forța majora vor fi folosiți tinerii de 18 ani, căci până acum n'au fost atrași la serviciul activ nici tinerii de 19 ani.

— Ziarul turcesc »Tasvir i Efkiar« constată că ultima victorie a turcilor în Mesopotamia, la Felahije, va agrava și mai mult situația trupelor engleze ale generalului Townshend împresurate la Kut-el-amara. Ele vor fi silit să capituleze.

— Guvernul rusotii persan al lui Ferman Ferman a fost înlocuit de un nou guvern sub șefia ministrului de războiu Siphadar Azam. În acest guvern persan sînt reprezentați și partași ai Ententei și a puterilor centrale — și e hotărît să urmeze o politică de strictă neutralitate.

Știrile zilei

Unui poet mort

(Dupe Leconte de Lisle)

Tu ai cărui ochi odată rătăceau în alte sfere,
Nepuțînd să duci ca alții traiul unei lumi banale,
Visător de oameni-îngeri și de țărături ideale,
Dormi în pace în noaptea care ți-a curnat orice durere.

A simți sau a pricepe? a vedea? Fum, praf, și vînt.

A iubi? Pahar de aur pe al cărui fund e țiere,
Tot ce-a fost și e pe lume sînt nimicuri efemere,
Pierde-te în vecinicie și prefă-te iar pămînt.

Că pe groapa unde zace azi o mână de țărînă,
Doborâtă de durere plînge o națiune sclavă,
Că un veac banal te uită sau că te ridică în slavă
Toate trec... Ce-ți pasă ție? Tot, ce-nșe-o nă
lamână.

Din planeta 'nvîrtoare, osîndit a suferi,
Îți invidiez mormîntul unde dormi pentru vecie,
Unde creierul acuma nu mai poate să mai știe
Frica de-a fi om pe lume și rușinea de-a gândi.

Contele Tisza la Viena

Prim ministrul ungar, contele Tisza, a sosit ieri dimineața la Viena. În cursul dimineții a avut întrevederi cu ministrul dela Curte, baronul Eivin Rossiter și cu ministrul de externe comun, baronul Stefan Burian. Apoi prim ministrul ungar a plecat la Schönbrun, unde a fost primit în audiență de monarh.

În cursul zilei, contele Tisza a mai conferat cu prim ministrul austriac, contele Stürgki și cu miniștrii comuni. Seară, s'a întors la Budapesta.

Regina României grav bolnavă

Din București se anunță că boala reginei Maria a luat un caracter serios. În ultimul timp, starea reginei s'a înrăutățit așa că medicii au finit în mai multe rînduri un consiliu.

Încercarea de sinucidere a deputatului conte Stefan Zichy

Din Viena se anunță că Duminecă dimineața, deputatul ungar, contele Stefan Zichy a încercat să se sinucidă într'un hotel de acolo, bînd o soluție de sublimat. Medicii societ. de salvare i-au dat primele ajutoare, și l'au transportat apoi într'un sanatoriu. Eri starea lui s'a îmbunătățit și a putut părăsi Sanatoriul. Contele Zichy trăiește de mai mult timp în Viena. El face parte din partidul guvernamental ungar. — Cauza sinuciderei nu se cunoaște.

Acțiunea din țară pentru orfelinatul din Sibiu

Subscripțiile pentru orfelinatul românesc din Sibiu urmează cu mare însuflețire în România.

Au mai donat sume însemnate: Soc. Dacia România 4000 lei, Direcțiunea generală a loteriei statului 2000, Casa rurală 2000, Societ. Româno-Americană 1000, Soc. Familia Luptătorilor 1000, D. Corneliu Cioranu director la Banca Națională 600 lei, Banca Munteniei 500 lei, d. Al. D. Florescu 500 lei. Suma totală lei 11.600; suma precedentă 107.222 lei 95 bani, total 118.822 lei 95 bani.

Lista rămîne deschisă iar ofrandele se primesc de d-șoara Natalia Pruncu, strada Silivestru No. 53, București.

Liga Culturală din Iași a hotărît ținerea unei serii de 6 conferințe, în aula Universității, în folosul orfelinatului din Sibiu.

Iată ordinea conferințelor: la 28 Februarie d. profesor universitar I. Găvănescu: »Despre solidaritatea națională«; la 6 Martie, d. profesor I. Ursu: »Cauzele războiului actual«; la 13 Martie, d. profesor V. Bogrea: »Graiul românesc«; la 20 Martie, d. Eug. Herovanu: Subiect rezervat; la 27 Martie, d. profesor I. Paul: »Fapte și icoane din revoluția dela 1848 în Ardeal«; la 3 Aprilie d. prof. C. Fedeleș: »Puterea idealului«.

Un erou român de 12 ani

Din Chișineu (com. Arad) se relatează: La izbucnirea războiului a dispărut din sat, școlarul român George Roșu. La finele lui Octombrie, a trimis mamei sale vitrege, de pe câmpul de luptă 4 coroane și i-a comunicat că pentru numeroasele lui fapte eroice a fost avansat la gradul de sergent major — și pentru un mare act de vitejie a fost decorat cu medalia de aur. Băiețașul acesta vrednic de român, s'a strecurat tiptil-tpitil până la obstacolele de sîrmă dușmane, și le-a tăiat pe o întindere de trei chilometri. După cîteva ceasuri, dușmanul a fost gonit din pozițiile sale.

Șeful statului major austro-ungar la monarh

Din Viena se telegrafiază: Eri la ora 9 dimineața, împăratul-rege a primit în audiență pe baronul Conrad de Hötzen-dorf, șeful statului major. Audiența a durat aproape trei ore.

O româncă dela Crucea roșie distinsă

D-ra Eugenia Bărdossy, pentru serviciile ei pline de jertfe depuse la îngrijirea soldaților răniți și bolnavi din spitalele orașului Cașovia — a fost distinsă de către arhiducele Francisc Ferdinand, cu medalia de argint, clasa II. cu decorații de război.

Constatăm că în orașul slovăcesc Cașovia sînt internați peste 700 militari români bolnavi sau răniți.

O donație pentru Universitatea din Dobrițin

a făcut casierul oficiului de dare, Stefan Szabo, din Dobrițin, în valoare de 100.000 coroane.

Centenarul »Scrisoarei Pierdute«

La Teatrul Național din București, a fost sărbătorit ieri, Luni, maestrul comediei românești, Caragiale, cu prilejul reprezentării pentru a sută oară a comediei »Scrisoarea pierdută«. Serbarea a avut un caracter grandios. Punerea în scenă a acestei capo d'opere a lui Caragiale, a fost revizuită. În actul al treilea și al patrulea, (întrunirea publică și manifestația după alegere) în loc de figuranți, au apărut toți artiștii de frunte ai Teatrului Național în diferite tipuri de alegători și cetățeni.

La începutul spectacolului, distinsul scriitor Brătescu-Voinești a ținut o scurtă conferință despre Caragiale.

Ambasadorul Germaniei dela București în concediu

Din București se anunță că ministrul Germaniei, baronul von dem Busche a părăsit azi Capitala, plecând în interese familiare la Berlin, pentru două săptămîni. Se asigură, că aceasta călătorie nu are nici un scop politic.

Baroneasa Marie Ebner Eschenbach,

una din cele mai de seamă scriitoare austriace, a murit la Viena, în vîrstă de peste 80 ani.

Un proces de spionaj la Sofia

Mercuri, 15 Martie se va judeca în capitala Bulgariei un proces senzațional de spionaj, intentat locot. colonelului Zelnagorow și ziaristilor bulgari Silianow și Spițarewski. Ei sînt acuzați că din însărcinarea atașatului de marină rus Jakusolew, au creat o organizație de spionaj, care a trimis raporturi Rusiei despre pregătirile militare ale puterilor centrale la coastele Mării Negre. În acest chip au fost tradate Rusiei măsurile de apărare ale Bulgariei la Varna. Acuzații mai sînt învinuiți că și la Constantinopol au organizat spionaj în favoarea Rusiei.

-Cum a fost făcută desgroparea Domniței Maria

Din București ni se scrie: Desgroparea unui mort e o operație cu mult mai dureroasă de cît înmormîntarea. Ridici piatra sau scormonești pămîntul de pe aceea ce știi că a fost îngropat acolo cu forma omenească și găsești de astă dată cîteva rămășițe de oase și

de îmbrăcăminte, pe care timpul n'a avut încă răgazul să le distrugă cu totul.

Când vezi ce-a rămas din ce a fost te cuprinde desăvârșita de nimicnicia omului.

Dupa dorința Reginei Elisabeta, osemintele Domniței Maria au fost desgropate.

Doi călugări dela Mitropolie, în prezența reprezentanților oficialității au început să sape în capele din grădina palatului Cotroceni. Au săpat vre-o oră fără să dea de vre-o urmă de cosciug. Când se credea că rămășițele Domniței nu mai pot fi găsite, călugării au dat de un snur de aur. A fost o ușurare pentru toți cei prezenți. Era snurul cu care fusese legat cosciugul. În urmă, săpând mai departe, călugării au găsit câteva scânduri putrezite: erau acelea ce formase cosciugul de brad pus de-a dreptul în pământ cu corpul Domniței.

Au eșit apoi la iveală: un ciorap de mătase neagră de cei 42 ani trecuți, oasele brațelor și ale picioarelor și craniul. Toate oasele erau îngroșate din cauza îmbălsămării.

Dupa ce s'a ridicat din pământ tot ce s'a putut găsi din aceea ce fusese unica fiică a primilor suverani ai României, călugării au spălat osemintele și au voit să le așeze într'o cutie comandată special de Administratorul domeniilor Coroanei. Dar cutia era prea mică.

D. Barbu Știrbei a găsit în urmă la palat o lăcitură construită în stil bizantin de chiar Regina Elisabeta și în aceea au fost așezate osemintele Domniței Maria ce odihnesc azi alături de ilustrii ei părinți, la Curtea de Argeș.

Săptămâna lui Shakespeare în Germania

La 23 Aprilie, împlinindu-se 300 ani dela moartea celui mai genial scriitor dramatic al Angliei, William Shakespeare, autorul tragediilor Hamlet, Regele Lear, Romeo și Julia, Othello, Neguțatorul din Venetia, Henric al IV-lea, Femeia în cărâmb, etc. — cele mai mari teatre din Germania, în frunte cu Berliner Deutsche Theater, pregătesc un ciclu de reprezentații de gală al dramelor lui Shakespeare.

Răceala la copii provoacă multă grije mamelor în vremea de față. Incep cu simptome neînsemnate, și dacă nu se bagă de seamă îndată devin «cu ușurință» boale serioase, cari formează apoi o problemă grea chiar și pentru un medic iscusit. Lucrul de căpetenie la toate bolile, e preîntâmpinarea lor. Aceasta e după cum am mai amintit cu altă ocaziune, cel mai bun element al vindecării, în tot cazul cel mai ușor. — Trebuie să grijim la copiii, ca să nu le fie picioarele reci și umede, apoi ca să nu se expună la aer rece când sunt înădușiți. E de recomandat să se dea copiilor Caramellele de piept ale lui Kaiser, pentru că acestea n'au numai efect de preîntâmpinare unei boli, lucrul dovedit printr'o experiență de decenii, dar sunt și vindecătoare. Tuzea măgărească, care se vindecă așa de greu, se ameliorează în curând prin Caramellele de piept ale lui Kaiser.

Numai 1 C. 50 fil.

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele

— »Cucu« și »Foaia Ilustrată« —

pe timp de o lună

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.

Se caută o femeie

cu puțină zestre pentru un oficiant cu drept de pensiuie, din com. Arad ori al Bihărei. Ofertele să se adreseze sub deviza »Văduvul«, la administrația foii noastre.

Interesele României și navigațiunea Dunăreană

Ziarul guvernului român »L'Independance Roumaine«, sub impresia recente conferințe de la Nürnberg unde a fost vorba de un nou regim pentru navigația dunăreană, spune că de câte ori se vorbește de Dunăre România trebuie să ia seama. Fluviul acesta este artera sa vitală, rațiunea geografică de existență și trăsătura de unire a ei cu Occidentul și Orientul. În tot decursul istoriei noastre, începând dela Mircea cel bătrân care se intitula »stăpân al țărmurilor Dunării până la mare«, trecând la războaiele lui Ștefan cel mare pentru Chilia și Cetatea Albă și la relațiunile sale comerciale cu venețienii și genevezii, până în vremea de astăzi, se observă o unitate desăvârșită de preocupări, de sentimente și de convingeri în privința Dunării izvorând toate din instinctul rasei. Cele mai aspre hărțuiri diplomatice ale României cu Europa în jumătatea doua a veacului al nouăsprezecelea au fost pricinuite de chestia Dunării. Din moțiunea votată în Nürnberg și în care se vorbește de nevoia unui tratat de navigațiune dunăreană cu Austro-Ungaria (completat apoi prin înțelegeri cu celelalte state riverane, rezultă că Austro-Germania, în penetrația sa orientală, socotește, cu toată dispariția țării și a drumul cel mai sigur și mai ușor este tot bătrânul fluviu, cărnă vor să-i dea un nou regim mai convenabil intereselor sale.

Este prin urmare vorba să se asigure mai bine de cât până acum »un regim de libertate« și aceasta după o înțelegere cu riveranii. »Principiul este admisibil, dar termenii săi sunt prea elastici pentru ca să ne putem da o părere în cunoștință de cauză. O sporire a traficului dunărean nu poate fi, evident, decât direct folositoare României dacă știm să profităm de situația noastră geografică, să intrăm în relațiuni continue de schimb cu Asia apropiată și să jucăm rolul de antrepoziț pentru un foarte mare număr de produse ce pot suferi o prima transformare în porturile noastre.»

Ultima oră

Ce-i cu ziarul »Românul« din Arad?

Budapesta, 14 Martie. — Ziarul »Az Est« de astăzi, ală următoarele din Arad:

Primarul orașului Varjassy Lajos, a dus azi la cunoștință că ministrul de interne ungar a interzis apariția ziarului »Românul« din Arad, pentru că articolele din această foaie periclitau interesele statului și purtării războiului. Redacția »Românului« a anunțat primarului orașului apariția unui nou ziar cotidian. Primarul n'a luat încă nici o hotărâre în privința aceasta.

Primul transport de trupe sârbești în Salonic

Berlin, 14 Martie. — »Vossische Zeitung« află din Atena: în fine a sosit primul transport de trupe sârbești din Corfu la Salonic. Plasarea trupelor sârbești n'a fost lucru ușor. După lungi consfătuiri s'a decis să se stabilească cartierul acestor trupe în apropierea localității Galanti, pe peninsula situată la vest de Salonic. Sârbii vor fi prevăzuți cu artilerie de munte.

Governatorul general austro ungar al Muntenegrului

Viena, 14 Martie. — Monarhul a numit de guvernator general al Muntenegrului pe Feldmaresalul Victor Weber de Webenau, cuceritorul muntelui Lovcen.

A apărut

Lămuriri referitoare la Ajutorul de stat

pentru familiile celor înrolați precum și despre îngrijirea invalizilor, a văduvelor și orfanilor celor căzuți în războiu.

Broșura este întocmită după ordinașunile și legile referitoare la ajutoarele ce se dau din partea statului, și este împărțită în trei părți:

I. Ajutorul de stat.

Pe 12 pagini se vorbește în broșură despre felul cum se dă ajutor familiilor a căror susținător a fost înrolat. Se arată cu deamănuntul care familie are drept să ceară ajutor și cât îi se poate da după lege. În fiecare comitat ajutoarele se schimbă. Se relevă cât ajutor se dă în comitatele românești.

II. Ingrijirea invalizilor și a familiilor acestora.

În acest capitol se spune, pe 11 pagini cum se îngrijește statul de soldații și ofițerii cari au devenit ologi, ciungi, etc., în decursul împlinirii datorțiilor lor militare. Se arată cu cifre cât ajutor se dă lunar, ori anual invalizilor și familiilor lor.

Broșura aceasta este unica în felul său. În toată broșura se pun întrebări și se dau răspunsuri înțeleghătoare.

Prețul 40 fileri, plus 5 fileri porto postal. Se poate căpăta dela

Administrația ziarului
»Foaia Poporului Român«
BUDAPESTA, VII., Ilka-utca 36

Editor și redactor responsabil: D. Birăuțu.
Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36.

Scutiti soldatii prin

Caramelle de Pept ale lui Kaiser

cu cei »3 Brazi«.

Milioane de oameni le folosesc contra

TUSEI

impotriva tusei, răgușelei, flegmei, catarului de laringe și tusei convulsive.

Sunt bune la preîntâmpinarea răcelei, din cauza aceasta sunt binevenite fiecărui ostaș.

6100 atestate legalizate de not. publici dovedesc rezultatul sigur și popularitatea de care se bucura acest leac unic. Publicul este deci rugat să refuze orice falsificat primind numai Caramelle pentru piept Kaiser (cu 3 brazi), care singuri are un efect tămăduitor. — Se poate căpăta în cele mai multe drogherii, dar numai în pachete de câte 20 și 40 fileri și în tuburi de câte 60 fileri.

Se află la toate farmaciile, drogheriile și magazinele de coloniale mai bune.